

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אמיר סלאמה

התובעות

1. ליטל בן דוד
2. אלונה משאל
3. הגר אלקבס
4. יותם קופליק
5. אושרת דיין (המנוח)
6. הדס ינון
7. ורד אליהו
8. יפית פסל
9. חנה יאיר
10. שמרית שבת
11. שחר דואק
12. מלי מלכה כץ
13. אורלי זארגיזאדה
14. שלהבת טוראל
15. יוכבד מרים בורג
16. אלה דרורי
17. ירדנה בן דוד
18. ליז זקוטו קליין
19. רחל וקנין
20. אילנה בר זיו
21. עינת בוחניק
22. ימימה שפיר
23. מירב היילמן רוזנמרג
24. עדנה גרינברג
25. מירב אהרון
26. שרה הרטל
27. יסמין קאלימה שרביט

נגד

מדינת ישראל

הנתבעת

1

פסק דין

2 האם זכאיות התובעות להחזר מהנתבעת ביחס לסכומים שהועברו בגין עבור מס ערך מוסף.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1

2

זו השאלה העומדת להכרעה בהליך זה, עליה יש להשיב, כך סבורני, בחיוב.

3

4

כללי

5

6

1. התובעות הועסקו ע"י המועצה המקומית פרדס חנה כרכור (להלן – "המועצה"), כסייעות (משלבות אישיות), בחוזי העסקה אישיים, בהן הוסכם כי השירותים מסופקים בקבלנות (קרי לא מתקיימים יחסי עובד-מעביד), וזאת כנגד תמורה בשיעור שנקבע לגביו שהוא "כולל מע"מ".

8

9

10

11

2. בין השנים 2007 ל- 2014 ניכתה המועצה, לטענתה על פי דרישת הנתבעת, סכומים שונים בגין השירותים שסופקו ע"י התובעות, והעבירה אותם לנתבעת (בכובעה כרשות המסים) וזאת עבור מס ערך מוסף.

12

13

14

המדובר בסכום מצטבר של 194,746 ₪ (קרו), בגינו הוגשה תביעה זו.

15

16

3. לטענת המועצה, בשנת 2011, בעקבות החלטה של הנתבעת ולפיה סייעת שאינה נמנית על התובעות אינה חייבת לשלם מע"מ, פנתה המועצה לנתבעת בנדון, והאחרונה, כך נטען, אישרה כי הסייעות לא חייבות לשלם מע"מ.

17

18

19

לטענת המועצה, פנייה לקבל בחזרה את הכספים לא זכתה למענה ענייני, ובעקבות כך הוגשה התביעה שלפניי, בשמן של הסייעות, וזאת בעילה של עשיית עושר ולא במשפט.

20

21

22

4. לטענת הנתבעת, חיוב התובעות במס ערך נוסף נעשה מכוח תקנה 6א' לתקנות מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 (להלן – "תקנות מע"מ"), כאשר התובעות, כך לשיטתה, לא הוכיחו שתקנה 6א' הנ"ל, על רכיבה השונים, אינה חלה לגביהן.

23

24

25

עוד נטען כי ככל שהתובעות סברו שהן זכאיות להחזר מס, היה עליהן לפנות למנהל מס ערך מוסף בפרוצדורה הקבועה בסעיף 105(ג) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ה-1975 (להלן – "חוק מע"מ"), הקובע פרק זמן של שנתיים להגשת תביעה כאמור.

26

27

28

29

5. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית, כאשר מטעם התובעות הוגשו תצהירי עדות שלהן, בצירוף מסמכים שונים (לרבות הסכמי העסקה, ואישורים בדבר ניכוי מע"מ), ומטעם הנתבעת הוגש תצהיר של הגב' בת שבע עטר, רכזת ניכויים בפקיד שומה חדרה.

30

31

32

33

6. הצדדים הודיעו כי אין צורך בחקירת המצהירים, ומשכך הגישו סיכומי טענות בכתב.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1

2

3

דין והכרעה

4 .7. לאחר עיון בכתבי הטענות ובתצהירי הצדדים על נספחיהם, ולאחר שקילת טענות הצדדים,
5 מצאתי כי מן הדין לקבל את התביעה.

6

7

מוסכמות ופלוגתאות

8

9

8. על אלה אין מחלוקת של ממש:

10

- 11 - התובעות התקשרו עם המועצה בהסכמי העסקה אישיים, בהם הוסכם על אספקת שירותי
- 12 משלבת אישית ("סייעת"), כאשר התובעות מוגדרות כקבלן עצמאי.
- 13 - בין השנים 2007 – 2014 ניכתה המועצה מהתמורה על פי ההסכמים סכומי כסף בגין מע"מ,
- 14 והעבירה אותם לנתבעת.
- 15 - הסך המצטבר של הסכומים שהועברו אינו שנוי, הלכה למעשה, במחלוקת.
- 16 ראו בנדון טבלה מסכמת מטעם התובעות (למשל סעיף 57 לסיכומיהן), הנתמכת בתצהירי
- 17 התובעות, וכן פירוט המצוי בסעיף 5 לתצהיר הגב' בן עטר, התואם, לאחר סכימה, את
- 18 הסכומים הנטענים ע"י התובעות (כך או אחרת, תצהירי התובעות והנתונים שעלו מהן לא
- 19 נסתרו ע"י הנתבעת, אשר לא העלתה טענה של ממש בנדון במסגרת סיכומי טענותיה).

20

21 .9. אין חולק אפוא, שהנתבעת קיבלה, בין השנים 2007 – 2014, סך מצטבר של 194,746 ₪,
22 אשר הועבר לה ע"י המועצה, כאשר סכומים אלה נזקפו לחובת התובעות, מתוך הנחה
23 שהתובעות חייבות לשלמו לנתבעת כמס ערך מוסף.

24

25 .10. הצדדים חלוקים ביניהם באלה:

26

- 27 - האם תקנה א6 לתקנות מע"מ חלה בנדון;
- 28 - ככל שהתובעות טוענות לזכאות להחזר מס, האם היה עליהן לפעול בהתאם לסעיף 105(ג)
- 29 לחוק מע"מ, ובהינתן העובדה שלא פעלו כאמור האם דין תביעתן להידחות רק מחמת
- 30 התיישנות.

31

32 .11. ודוק. הנתבעת הסכימה, כי ככל שיוכח כי מי מבין התובעות אינה באה בגדר תקנה א6,
33 "היא תהייה זכאית לקבלת החזר מע"מ, אולם לשם כך יהיה עליה לפנות לרשות המיסים
34 בבקשה מתאימה לקבלת החזר כדין" (סעיף 14 לכתב ההגנה).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 12. הנה כי כן, לשיטת הנתבעת יש בפני התובעות שני מכשולים לקבל החזר המבוקש:
- 2 - אי תחולת תקנה 6א' לתקנות מע"מ ביחס להן;
- 3 - פניה בפרוצדורה המתאימה כקבוע בסעיף 105(ג) לחוק מע"מ.
- 4 להלן נדון בשני הני"ל.

האם תקנה 6א' לתקנות המע"מ חלה בנדון

- 8 13. רוב מאמצי הצדדים בהליך שלפניי נגע לשאלת תחולת תקנה 6א' לתקנות מע"מ, כאשר
- 9 התובעות סבורות שתקנה זו אינה חלה לגביהן, ואילו התובעת טוענת שהתובעות לא
- 10 הוכיחו שהתקנה אינה חלה לגביהן.
- 11 סבורני כי הדין עם התובעות בנדון.

- 13 14. תקנה 6א' לתקנות מע"מ, שנושאת את הכותרת "חיוב מקבל השירות בתשלום המס",
- 14 קובעת כדלקמן:

15 "6א. (א) עוסק, מלכ"ר או מוסד כספי שקיבלו שירות מן המפורטים

16 להלן ממי שעיקר הכנסתו ממשכורת, גימלה או קיצבה, יהיו חייבים

17 בתשלום המס בשל השירות, זולת אם קיבלו חשבונית מס מנותן השירות.

18 ואלה השירותים:

19 (1) מופע אמנותי, לרבות הנחיה במופע; בניית תפאורה או

20 הכנתה; הכנת מבחנים, בדיקתם וכן ניהול מבחנים או פיקוח

21 עליהם; הרצאה, הוראה, הדרכה, תרגול או השתתפות במופע

22 שאינו מופע אמנותי; כתבנות או קצרנות; תרגום בכתב או בעל פה;

23 כתיבה או עריכה; פישור, כהגדרתו בסעיף 79 לחוק בתי משפט

24 [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, או חברות בועדות שהוקמו על פי

25 דין;

26 (2) שירותים של בעלי מקצועות אלה: אגרונום, אדריכל,

27 הנדסאי, חוקר פרטי, טוען רבני, טכנאי, טכנאי שיניים, יועץ

28 לארגון, יועץ לניהול, יועץ מדעי, יועץ מס, כלכלן, מהנדס, מודד,

29 מנהל חשבונות, מתורגמן, סוכן ביטוח, עורך דין, רואה חשבון,

30 שמאי, בעל מעבדה כימית או רפואית, רופא, פסיכולוג,

31 פיזיותרפיסט, רופא וטרינר, רופא שיניים או מרפא שיניים.

32 (ב) לא הוציא נותן השירות חשבונית מס כאמור, יתן למקבל

33 השירות הצהרה כי עיקר הכנסתו היא ממשכורת, גימלה או

34 קיצבה; לא נתן הצהרה כאמור, לא יהיה בכך כדי לפטור את מקבל

35 השירות מחובת תשלום המס לפי תקנת משנה (א).

36 (ג) נותן שירות, שבמס בשל שירותו חייב מקבל השירות לפי

37 תקנת משנה (א), לא יהא זכאי לנכות את המס בשל התשומות

38 ששימשו במתן השירות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 15. ככלל, בכל הנוגע למס ערך מוסף בגין מתן שירות, חיוב המס מוטל על נותן השירות (סעיף
2 216(2) לחוק מע"מ).
- 3 שר האוצר, מכוח הסמכות הנתונה לו בסעיף 21 לחוק מע"מ, קבע בתקנה 6א' לתקנות
4 מע"מ מקרים מסויימים בהם יוטל מס דווקא על מקבל השירות במקום נותן השירות,
5 כאשר העברת נטל המס למקבל השירות נעשית, ביחס לאותם מקרים, מטעמי נוחיות
6 בגביית המס (ראו גם אהרון נמדר בספרו "מס ערך מוסף", מהדורה חמישית, חלק ראשון,
7 עמ' 273).
- 8 ודוק. עניינה של תקנה 6א' אינו בקביעת עצם הטלת המס, אלא בזוהות הגוף עליו מוטל
9 הנטל להעברת המס לידי הרשות.
- 10 עצם היטל המס קבועה בחוק מס ערך מוסף, ואילו תקנה 6א' עוסקת במקרים מסויימים
11 בהם מי שחייב להעביר את המס לידי הרשות הוא דווקא מקבל השירות ולא נותן השירות.
12
- 13 16. תקנה 6א' מציבה שני תנאים עיקריים ומצטברים אשר בהתקיימם מוטל על מקבל השירות
14 (במקרה דן המועצה, העונה להגדרת מלכ"ר) להעביר לידי הרשות את המס:
15 - מקבל השירות קיבל את השירות מאחד המפורטים בתקנה (סעיפים קטנים 1 ו- 2);
16 - השירות ניתן "ממי שעיקר הכנסתו ממשכורת, גימלה או קיצבה".
17
- 18 17. אשר לתנאי הראשון, הוא אינו מתקיים לגבי התובעות.
19 התובעות סיפקו שירות מסוג "משלבת אישית" (קרי כל אחת מהן שימשה "סייעת"), אשר
20 אינו נמנה על אחד מהשירותים המוכרים בתקנה זו.
21 בישיבת קדם משפט שהתקיימה בתיק זה ביום 8.1.19, הבהירה ב"כ הנתבעת, הלכה
22 למעשה, כי עמדת הנתבעת היא שתקנה 6א' אינה חלה על שירותי "סייעת" (ראו עמ' 6
23 לפרוטוקול הישיבה, שורות 23-24).
- 24 המחלוקת היחידה מבחינת הנתבעת בנדון נותרה מחלוקת עובדתית, וזאת בשאלה האם
25 השירות שסופק בפועל אכן היה בגדר שירות של "סייעת".
26 בנדון התובעות הגישו תצהירי עדות ראשית, בהן טענו שהן אכן סיפקו שירות מסוג זה;
27 הנתבעת ויתרה על חקירתן; והנתבעת לא הציגה כל ראיה שסותרת גרסה זו.
28 הנה כי כן, הוכח כדבעי שהתובעות סיפקו שירות מסוג "סייעת", שאינו נמנה על השירותים
29 המפורטים בתקנה 6א' לתקנות, ודי בכך כדי לקבוע שתקנה 6א' אינה חלה על התובעות.
30
- 31 18. אשר לתנאי השני (שהתקיימותו אינה נחוצה בשים לב לאי התקיימות התנאי הראשון,
32 כאשר המדובר, כאמור, בתנאים מצטברים), הוסכם בין בעלי הדין שלפניי כי הוא יחול ככל

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1 שיימצא שבמועד בו נוכה המס מהתובעות, לא היתה לכל אחת מהתובעות הכנסה
 2 "ממשכורת, גימלה או קיצבה" העולה על הכנסתן מהסכמי ההתקשרות עם המועצה.
 3 גם כאן המחלוקת בין הצדדים היתה עובדתית, והיא נגעה לשאלת גובה ההכנסות של כל
 4 אחת מהתובעות במועדי ניכוי המס, ממקורות שאינם המועצה.
 5 מתצהיר הגב' עטר מטעם הנתבעת עולה, כי ביחס ל- 17 מבין התובעות, הנחת העבודה של
 6 הנתבעת היא שלא היה להן, במועדים שונים, הכנסה ממקור אחר שעלתה על הכנסתן
 7 מהמועצה, ומשכך הנתבעת, על פניו, אינה יכולה לחלוק על אי התקיימות התנאי השני של
 8 תקנה 6א' ביחס לאותן תובעות.
 9 אשר ליתר התובעות שהגב' עטר טענה, בתצהיר מטעם הנתבעת, לאי תחולת התנאי השני
 10 ביחס אליהן, טענו התובעות כי בחינת גובה ההכנסות ממקורות אחרים צריכה להיעשות
 11 בהקשר זה על בסיס חודשי ולא שנתי, וכי בכל מקרה הכנסות אלה, בכל שיטת בדיקה, לא
 12 עלו על ההכנסות מהמועצה.
 13 ברם, אינני מוצא להידרש ולהכריע בנדון, שכן בהינתן מצב ברור של אי קיום התנאי
 14 הראשון הקבוע בתקנה 6א', כמפורט לעיל, אין צורך ואין הכרח להיכנס לדקויות המחלוקת
 15 בין הצדדים ביחס לקיום התנאי השני.
 16
 17 19. המסקנה מכל האמור לעיל היא שתקנה 6א' לתקנות מע"מ לא חלה על ההתקשרות שבין
 18 התובעות למועצה, בין היתר בשים לב לסוג השירותים שניתנו במסגרת התקשרות בו.
 19

האם התובעות זכאיות להחזר מס

20
 21
 22 20. המענה לשאלה זו הוא פשוט, בשים לב לאמור בסעיף 14 לכתב ההגנה של הנתבעת – לשיטת
 23 הנתבעת עצמה, ככל שמי מבין התובעות אינה באה בגדר תקנה 6א' לתקנות המע"מ, היא
 24 תהיה זכאית להחזר מס, בכפוף לפניה בפרוצדורה המתאימה.
 25 הנה כי כן, נוכח אי תחולת תקנה 6א' על התובעות, כמפורט לעיל, עצם זכאותן להחזר מס
 26 אינו שנוי במחלוקת, בכפוף לשאלת הפרוצדורה הנכונה שיש לנקוט בה, עניין שיידון להן.
 27

האם סעיף 105(ג) לחוק מע"מ חל על תביעת התובעות

28
 29
 30 21. סעיף 105 לחוק מע"מ קובע כדלקמן:

31
 32 (א) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39(א) רישה, ולא הוחזר לו תוך 30 ימים
 33 כמפורט להלן, או תוך תקופה ארוכה יותר שנקבעה כאמור שם, ישולמו לו
 34 הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97 מהיום שבו הגיש את הדו"ח:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 (1) אם הוגש הדו"ח תוך הזמן שנקבע לכך, מונים 30 ימים מהיום שבו
2 הוגש;
3 (2) אם הוגש הדו"ח באיחור, בתקופה שמן ה-1 בחודש עד ה-16
4 בחודש, מונים את 30 הימים מהיום שבו הוגש;
5 (3) במקרה אחר מונים את 30 הימים מן ה-1 בחודש הסמוך לאחר
6 היום שבו הוגש הדו"ח.
7 (ב) (1) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39(א)(1), (2) או (3), ולא הוחזר לו
8 תוך התקופה הקבועה לכך שם, ישולמו לו הפרשי הצמדה וריבית כאמור
9 בסעיף 97 מהיום ה-31 שלאחר היום שבו הוגש הדו"ח;
10 (2) הורה המנהל, לאחר 30 ימים מהיום שבו הוגש הדו"ח להחזיר
11 עודף שעוכב, ישולמו הפרשי ההצמדה והריבית מהיום ה-31 כאמור;
12 הורה המנהל כך לפני תום 30 ימים - ינהגו כאמור בסעיף קטן (א).
13 (ג) (1) שולם לענין חוק זה סכום כלשהו שיש להחזירו והוראות סעיפים
14 קטנים (א) או (ב) אינם חלים לגביו, לרבות מס כאמור בסעיפים 87 או
15 88(ב), ייוספו לסכום, אם הוחזר לאחר 30 ימים מיום תשלומו, הפרשי
16 הצמדה וריבית מיום תשלומו;
17 (2) תביעה להחזר סכום כאמור בפסקה (1) ניתן להגיש למנהל בכתב,
18 תוך שנתיים מיום תשלום הסכום.
19
20
21 22. כאמור, התובעות הגישו את תביעתן לפני להשבת הסכומים ששילמה המועצה לנתבעת,
22 כאשר התביעה מבוססת על עילה של עשיית עושר ולא במשפט.
23
24 23. לשיטת הנתבעת סעיף 105(ג) לחוק חייב את התובעות, ככל שהן סברו כי מגיע להן החזר
25 מס, להגיש תביעה להחזר מס בפרוצדורה הקבועה בסעיף זה, וזאת בתוך שנתיים מיום
26 תשלום הסכום אותו מבקשים בחזרה.
27 לטענת הנתבעת, משקבע המחוקק מנגנון ייחודי לביור תביעות להחזר מס, וכך לשיטתה
28 יש לראות את הסעיף האמור, יש לפעול בדלת אמותיו של מנגנון זה, בין היתר בשים לב
29 לשיקולי הסתמכות רשות המס והאוצר על גובה התקציב, המושפעים, בין היתר, מהחזרים
30 כאלה ואחרים שהמדינה מחוייבת בהם.
31 אינני מקבל את טיעוני הנתבעת בנדון.
32
33 24. סעיף 105 לחוק מע"מ מצוי בפרק י"ד לחוק, שנושאו "גבייה, קנסות וריבית".
34 פרק י"ד לחוק עוסק בהטלת קנסות בגין איחורים בהגשת דוחות הודעה, אי ניהול ספרים,
35 אי תשלום מס במועד ועוד, ובנוסף הוא עוסק בדינם של הפרשי הצמדה וריבית על מסים
36 שלא שולמו במועדם.
37 סעיף 105, שכותרתו "ריבית על איחור בהחזר", עוסק דווקא במקרים בהם אדם זכאי
38 להחזרים למיניהם, המפורטים בסעיף.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 סעיף קטן "ג" לסעיף האמור, דן במקרים בהם שולמו סכומים שיש להחזירם (ועליהם לא
2 חלים סעיפים קטנים "א" ו- "ב"), כאשר סעיף (ג)1 קובע כי במקרים שכאלה יתווספו
3 לסכומים הפרשי הצמדה וריבית.
- 4 מייד לאחר מכן מגיע סעיף (ג)2, עליו מסתמכת הנתבעת במקרה דנן, הקובע כי "תביעה
5 להחזר סכום כאמור בפסקה (1) ניתן להגיש למנהל בכתב, תוך שנתיים מיום תשלום
6 הסכום".
- 7
- 8 25. אינני סבור שהוראות סעיף 105(ג)2 נועדו לצמצם את אפשרות הגשת תביעה להשבת מס
9 שלא היה צורך לשלמו רק לפרוצדורה הקבועה בו, ואינני סבור שסעיף זה חוסם אדם
10 מהגשת תביעה "רגילה" להשבת סכום כאמור בעילה של עשיית עושר ולא במשפט.
- 11
- 12 26. ראשית, מיקומו "הגיאוגרפי" של סעיף זה, כמו גם כותרת הסעיף וההפניה של סעיף 12(ג)2
13 לפסקה שקדמה לה, מעידים על כך שכוונת המחוקק מאחורי הסעיף נגעה לסוגיית הפרשים
14 המתווספים לסכום קרן אותו היה צריך להחזיר.
15 כך מעידה כותרת הסעיף, וכך מעידה לשון הוראותיו, לרבות הוראות סעיף 105(ג)1,
16 בפסקה שקודמת לפסקה (2), אשר בתורה מפנה לפסקה (1).
17 ספק אם ניתן לקרוא לתוך סעיף זה כוונה שביקשה להחיל את הוראותיו באופן עקרוני על
18 כל תביעה להשבת מס ששולם ביתר, תהיה עילתה אשר תהיה, ללא אבחנה בין עילת
19 ההשבה, וללא אבחנה בין קרן החוב בגין ההשבה לבין הפרשים המתווספים אליה.
20 בהקשר זה יצויין, כי סעיף 105(ג) הוסף במסגרת תיקון מס' 6 לחוק, כאשר מדברי ההסבר
21 עולה כי ההוראה אותה מבקשים להוסיף בסעיף הנ"ל מתייחסת "למקרים שבהם יש
22 להחזיר סכומים שאינם בגדר מס או מס תשומות כמו סכומי ערבון, פיקדונות וכיוצא
23 באלה" (ה"ח 1767, עמ' 101).
24 במקור נוסח פסקה (1) לא כלל את המילים "לרבות מס כאמור בסעיפים 87 או 88(ב)",
25 ללמדך שהמחוקק לא התכוון מלכתחילה לכלול החזרי מס בגדר הסעיפים, ורק בנוסח
26 הסופי התווספה התייחסות להחזר מס מכוח סעיפים 87 ואו 88(ב) לחוק.
27 עוד נעיר, כי הוספת סוגי מס מסויימים בגין החזרים עליהם חל סעיף 105(ג) אינה מלמדת
28 שהמחוקק ביקש להכליל את הוראות סעיף 105(ג)2 על תביעות להשבת קרן המס, כפי
29 שעוד יפורט.
- 30
- 31 27. שנית, לשון הסעיף, לרבות כותרתו, מלמדת על כך שהתביעות אליהם התייחס סעיף
32 105(ג)2 מתייחסות להחזרים שעצם קיומם אינו שנוי במחלוקת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

- 1 כזכור, כותרת הסעיף היא "ריבית על איחור בהחזר", ומלשון זו עולה כי הסעיף כולו עוסק
2 במצב בו אין חולק על עצם ההחזר, אלא שחל איחור בביצועו.
3 גם לשון הסעיפים עצמם מתיישבת עם פרשנות זו, כאשר בין היתר עוסקים סעיפי משנה
4 של סעיף 105 ב- "הזכאי להחזר", כלומר במי שזכאותו אינה שנויה במחלוקת.
5 פרשנות זו, ההולמת את לשון הסעיף ואת לשון כותרות, עולה בקנה אחד עם שיקולי
6 מדיניות משפטית, שכן הפרשנות המוצעת ע"י הנתבעת מובילה לתוצאה לפיה מי שנגבה
7 ממנו מס שלא כדין, יהיו אשר יהיו נסיבות גבייתו, יכול לתבוע את השבתו אך ורק בתביעה
8 המוגשת למנהל מס ערך מוסף, אשר יכריע בעצם הזכאות להשבת הקרן, והכל תוך
9 צמצום תקופת ההתיישנות לשנתיים.
10 בכל הכבוד, המדובר בפרשנות מרחיקת לכת, המביאה לפגיעה לא מובנת ולא ברורה במי
11 שטוען לזכאות להשבת מס שנגבה שלא כדין, לעומת אחרים, כאשר שיקולי הסתמכות
12 תקציבית אינם יכולים להצדיק פגיעה שכזאת.
13 בסופו של יום, אינני סבור שהמחוקק ביקש להקנות למנהל מס ערך מוסף סמכות בלעדית
14 לדון ולהכריע בכל תביעה של אדם שטוען כי נגבה ממנו מס שלא כדין, תוך פגיעה בזכות
15 הגישה לערכאות, ותוך צמצום משמעותי בתקופת ההתיישנות.
16
17 28. שלישית, גם אם תומר שסעיף 105(ג)(2) יכול לחול על תביעות להשבת כל מס ששולם שלא
18 כדין, לרבות ביחס לקרן המס ולא רק להפרשים, הרי שהוא לא קובע מנגנון ייחודי לבירור
19 תביעה מסוג זה, והוא אינו מגביל את מבקש ההחזר לפרוצדורה הקבועה בו.
20 לשון הסעיף מורה כי תביעה להחזר "ניתן" להגיש למנהל, ומכאן שהסעיף אינו קובע חובת
21 הגשה של תביעה שכזו, אלא רק מקנה אפשרות להגשתה.
22 גם פרשנות זו עולה בקנה אחד עם שיקולי המדיניות המשפטית עליהן עמדנו לעיל.
23
24 29. סיכומם של דברים, התובעות לא היו חייבות לברר את תביעתן להשבה בפרוצדורה
25 הקבועה בסעיף 105(ג)(2) לחוק המע"מ, וממילא פרק הזמן של שנתיים הקבוע באותו סעיף
26 לא הטיל עליהן כל מגבלה בנדון.
27
28 **סוף דבר**
29
30 30. הואיל ונקבע שתקנה 6א' לתקנות המע"מ אינה חלה על התובעות, ומשנקבע שהתובעות לא
31 היו חייבות לנקוט בפרוצדורה הקבועה בסעיף 105(ג) לחוק מע"מ, הרי שהתובעות זכאיות,
32 גם לשיטת הנתבעת, להחזר של הסכומים שנגבו, כמפורט בכתב התביעה ובתצהיריהן.
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 57200-12-16 בן דוד ואח' נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

1 31. אני מחייב אפוא את הנתבעת לשלם לתובעות את הסכומים המפורטים בטבלה שבסעיף 16
2 לכתב התביעה, כאשר לכל סכום שבטבלה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד
3 ניכו הסכומים כמפורט בטבלה, ועד מועד מתן פסק הדין.
4

5 32. בנוסף, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעות שכ"ט עו"ד בסך כולל של 17,500 ₪, וכן
6 להשיב להן את המחצית הראשונה והשנייה של האגרה ששולמו במסגרת הליך זה, בצירוף
7 הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד תשלומן.
8

9 33. כל הסכומים הנ"ל ישולמו בתוך 30 ימים, אחרת ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק עד
10 מועד התשלום בפועל.
11

12

13

14

15

ניתנה היום, ל' שבט תש"פ, 25 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

16

אמיר סלאמה, שופט

17

